

Humanistisen tiedekunnan tutkimusstrategia ja toimenpiteet 2013–2016

Jyväskylän yliopiston humanistiset tieteet tarkastelevat kulttuuria, taiteita ja traditioita sekä kieltä ja viestintää yhteisöissä ja yhteiskunnissa. Vahva tutkimusorientaatio on tiedekunnan toiminnan perusta. Humanistisen tiedekunnan erityispiirteenä on vertaileva, tutkija- ja toimijalähtöinen sekä monimenetelmäinen tutkimus. Humanistisen alan omaleimaisuudesta, monitieteisyydestä ja innovatiivisuudesta kertovat esimerkiksi monet teknologiaan liittyvät tutkimushankkeet.

Jyväskylän yliopiston viidestä painoalasta humanistinen tiedekunta on keskeisesti mukana neljässä (Koulutus, oppiminen ja tulevaisuuden opetustyö; Kielet, kulttuuri ja yhteiskunnalliset muutosprosessit; Ihmisläheinen teknologia; Liikunta ja hyvinvointi). Tiedekunnan painoalat ovat soveltava kielentutkimus, joka valittiin keväällä 2012 yliopiston kansainväliset kärjet -ryhmään, vertaileva historiantutkimus sekä kognitiivinen musiikintutkimus.

Tiedekunnan laitoksissa tehdään yhtäältä perustutkimusta ja tähdätään teorianmuodostukseen, toisaalta hyödynnetään osaamista uusilla yhteiskunnallisilla sovellusalueilla. Huomiota kiinnitetään yhteiskunnallisiin muutoksiin reagoimiseen sekä yhteiskunnan suurten ongelmien havaitsemiseen ja ratkaisemiseen. Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus syntyvät uuden tiedon tuottamisesta ja tutkimustiedon soveltamisesta. Myös työelämäsuuntautunut koulutus nojaa tutkimustyöhön ja sen tuloksiin.

Laitokset panostavat merkittävästi tieteelliseen tutkimukseen. Painoalojen toimintaa tuetaan. Wolmar Schildt -instituutin (WSI) rooli koko tiedekunnan tutkimustoimintaa koordinoivana ja eri laitoksilla havaittujen hyvien käytäntöjen levittäjänä kasvaa. Tiedekunta kehittää Wolmar Schildt -instituutin yhteyteen Wolmar Schildt Collegiumia (WSC), joka integroi, koordinoi ja kehittää tiedekunnan tutkimustoimintaa kaikilla osa-alueilla kiinteässä yhteistyössä laitosten kanssa. WSC:iin kuuluu tiedekunnan tutkijanuraa edistävä järjestelmä, tutkimusinfrastruktuureja kehittävä humanististen tieteiden tutkimuslaboratorio (Jyväskylä University Humanities Lab, JUHLA) sekä tutkimuksen tukihenkilöstöjärjestelmä.

Tiedekunnan tutkimusstrategian toteutumista arvioidaan säännöllisesti mm. TTS-kierrosten yhteydessä.¹

---

¹ Humanistisen tiedekunnan tutkimusstrategia 2013–2016 sisältää tiedekunnan tutkimustoiminnan tavoitteet strategiakaudelle ja niiden saavuttamiseksi suunniteltuja toimenpiteitä. Tutkimusstrategiaan liittyvät olennaisesti seuraavat dokumentit:

- yliopistotasolla Laatumaa ja liikettä: Jyväskylän yliopisto 2017, Jyväskylän yliopiston johtosääntö, Jyväskylän yliopiston tutkintosääntö, Jyväskylän yliopiston tutkijakoulun rakenne ja yleiset toimintaperiaatteet, Jyväskylän yliopiston tutkimus-, innovaatio- ja infrastruktuuri-ohjelma 2012–2017, yliopiston laatukäsikirja, Jyväskylän yliopiston kielipolitiikka
- tiedekuntatasolla tiedekunnan toiminta- ja taloussuunnitelma (ml. investointisuunnitelman), tiedekunnan koulutusstrategia, tiedekunnan kansainvälistymissuunnitelma, tiedekunnan laatukäsikirja

Tiettyjä tutkimukseen liittyviä osa-alueita tarkennetaan omissa strategioissaan ja suunnitelmissaan (esim. tiedekunnan kansainvälistymissuunnitelma). Tohtorikoulutukseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä käsitellään myös tiedekunnan koulutusstrategiassa. Tiedekunnan laatukäsikirja sisältää kuvaukset tutkimustoiminnan suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin ja kehittämiseen liittyvistä prosesseista ja vastuista. Tiedekunnan laitoksilla voi olla myös omia tutkimusstrategioita tai -suunnitelmia.

1. Laadukas tutkimus ja sen tukeminen

Tiedekunta profiloituu ja vahvistaa edelleen asemaansa kansainvälisesti korkeatasoista tiedettä harjoittavana ja laadukasta, aloillaan kansainvälisesti arvostettua, johtavaa ja vaikuttavaa tutkimustietoa tuottavana yksikkönä. Laitosten tutkimustoiminta luo uusia, vahvoja alueita yliopiston strategian painoaloille. Tutkimus on monitieteistä. Se hyödyntää ja vahvistaa tieteenalojen välisiä yhteyksiä. Tiedekunnan palvelukeskus tukee tehokkaasti rahoituksen hankintaa ja toimii linkkinä yliopistopalveluiden hanketukeen.

Strategiakauden tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet:

1. Laadukas tutkimus tunnustetaan ja tutkimuksellisia vahvuuksia tuetaan.
  - suunnittelukaudella WSI arvioi tutkimukselliset vahvuudet. Tarvittaessa vahvuudet määritellään uudelleen. Vahvuuksille määritellään kriteerit, jotka noudattelevat yleisesti hyväksytyjä arvioinnin kriteerejä (esim. julkaisut, tutkimusrahoitus, menestys kansallisissa ja kansainvälisissä arvioinneissa sekä tutkimusryhmän koostumus). Nousevat alat tunnustetaan uusiutumisen varmistamiseksi.
  - suunnataan resursseja tutkimuksen painoaloille ja tulevaisuuden innovatiivisille avauksille. Hankkeiden suunnittelua, käynnistämistä ja hankkeisiin osallistumista tuetaan esimerkiksi tiedekunnan kannustusrahoituksella ja hallinnollisella tuella.
2. Tiedekunnan tutkimustoimintaa kansainvälistetään edelleen.
  - kaikkein tärkeimmät strategiset kumppanit tunnustetaan sekä etsitään ja rakennetaan entistä aktiivisemmin uusia strategisia kumppanuuksia.
  - strategisten kumppaneiden kanssa vahvistetaan tutkimus- ja julkaisutoimintaa (yhteisjulkaisut, liikkuvuus, yhteiset konferenssit, tutkimushankkeet ja rekrytoinnit).
3. Lisätään kilpaillun tutkimusrahoituksen määrää.
  - tiedekunta tavoittelee kahta tutkimuksen huippuyksikköä, kahta FiDiPro - tutkimusprofessuuria ja kahta akatemiaprofessoria.
  - tiedekunta lisää erityisesti kansainvälistä rahoitusta (EU) ja vahvistaa myös muun kilpaillun tutkimusrahoituksen määrää (Suomen Akatemia, Tekes ja muut).
  - tiedekunnassa hyödynnetään entistä systemaattisemmin rahasto- ja säätiörahoitusta.
  - palvelukeskus tarjoaa asiantuntemuksen hakemusten valmisteluun ja hankkeiden hallinointiin.
  - hankesuunnittelussa ja -hallinnoinnissa tehostetaan yhteistyötä yliopiston tutkimuksen tuki, yrittäjyys ja innovaatiot -yksikön kanssa.

Arviointi ja kehittäminen:

Tutkimustoimintaa seurataan systemaattisesti laitostasolla, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kotimaisten ja ulkomaisten tietokantojen ja julkisten tietojen avulla sekä tutkijoiden työsuunnitelmien ja kehityskeskustelujen avulla. Tiedekunta seuraa laitosten hanketoimintaa ja rahoitusta vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä toimintakertomuksen laatimisen yhteydessä. Arviointia tehdään yliopiston johdon katselmuksissa ja tiede-neuvoston tiedebarometrissa sekä tiedekunnan tasolla Wolmar Schildt -instituutissa, tiedekunnan ja laitosten johtoryhmissä, henkilökunnan kokouksissa ja erilaisissa työryhmissä. Ulkoisista arvioinneista saatuja kokemuksia ja palautetta hyödynnetään tutkimustoiminnan kehittämisessä.

2. Tieteellinen julkaisutoiminta ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tiedekunnassa tehtävän tutkimuksen tulokset julkaistaan parhailla vertaisarvioituilla, kansainvälisillä foorumeilla. Tiedekunnassa tunnustetaan myös kansallisen julkaisemisen ja tieteen popularisoinnin merkitys. Tiedekunta panostaa julkaisutoiminnan tukemiseen.

Strategiakauden tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet:

1. Tiedekunnassa julkaistaan laadukkailla tiedejulkaisufoorumeilla.
  - tiedekunnan julkaisut ovat pääsääntöisesti julkaisufoorumin tason 2 tai tason 1 julkaisuja, mutta myös muut julkaisuväylät huomioidaan.
  - Open Access -periaatteen mukaista julkaisemista suositaan.
  - henkilökuntaa kannustetaan tieteellistä panosta edellyttäviin toimituksellisiin tehtäviin julkaisusarjoissa ja toimituskunnissa sekä osallistumaan vertaisarviointiprosesseihin.
  - tiedekunta tukee julkaisutoimintaa mm. tukemalla kielentarkastusta.
2. Henkilökunta osallistuu aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.
  - henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan tieteellisten seurojen ja yhdistysten toimintaan ja johtamiseen sekä osallistumaan organisaatioiden, verkostojen ja työryhmien toimintaan esimerkiksi asiantuntijoina ja kouluttajina.
  - tieteen popularisointia ja suurelle yleisölle julkaisemista tuetaan.
  - Tiedekunta selkeyttää omaleimaista profiiliaan ja parantaa tunnettuuttaan asiantuntijuuden yksikkönä ja yhteiskunnallisena vaikuttajana (ml. tiedeviestintä). Pyritään vaikuttamaan yliopistopalveluiden viestintäpolitiikkaan.

Arviointi ja kehittäminen:

Tieteellistä julkaisemista seurataan ja arvioidaan, muun muassa toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisen yhteydessä. Tiedekunnan yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen työryhmä arvioi tiedekunnan yvv-toiminnan tilaa ja tekee kehitysaloitteita. Tiedekunta ja laitokset laativat oman substanssialansa selvityksiä sekä hyödyntävät muiden laatimia raportteja esimerkiksi valmistuneiden työllistymisestä. Laitostasolla julkaisutoimintaa sekä yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta arvioidaan muun muassa kehityskeskusteluissa.

3. Tutkimustoiminnan johtaminen, rekrytointi ja tutkijanura

Tiedekunnan tutkimustoiminnan strateginen johtaminen tukee korkealuokkaista tutkimusta. Tutkimuksen strategisesta johtamisesta vastaa dekaani, jonka tukena toimii WSI:n johtoryhmä. Tiedekunnassa on arvostettu tohtorikoulu. Tiedekunta tukee lahjakkaiden tutkijoiden väittelynjälkeistä tutkijanuraa.

Strategiakauden tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet:

1. Tutkimustoiminnan johtamista vahvistetaan.
  - otetaan käyttöön tulevien hankejohtajien mentorointi.
  - kehitetään ohjaajakoulutusta.
  - kehitetään edelleen hankesalkkuja tutkimustoiminnan strategisen johtamisen välineenä, jolloin vastuullisten johtajien kuva kokonaisuudesta vahvistuu ja tulevan toiminnan laadun ja volyymin ennakointi helpottuu.
2. Strategisten tavoitteiden saavuttamista vahvistetaan parantamalla tutkimusedellytyksiä sekä kehittämällä rekrytointeja ja tutkijanuraa.
  - lisätään tutkimustyön osuutta opetushenkilökunnan työsuunnitelmissa ottamalla käyttöön kolmen vuoden sykli työsuunnitelmissa.
  - rekrytoidaan kansainvälisiä huippututkijoita ja osallistutaan kansainvälisiin tutkimusohjelmiin.
  - tohtorikoulutusta tehostetaan tukemalla tohtorikoulutettavien valmistumista tavoiteajassa, kehittämällä ohjausta ja rahoitusta.
  - väittelynjälkeistä tutkijanuraa edistetään mm. suuntaamalla vapautuvia resursseja tutkimuspainotteisiin post doc -tehtäviin sekä tarjoamalla tohtoreiksi väitelleille lyhytaikaisia rahoituksia tutkimussuunnitelman ja rahoituksen hankintaa varten.

Arviointi ja kehittäminen:

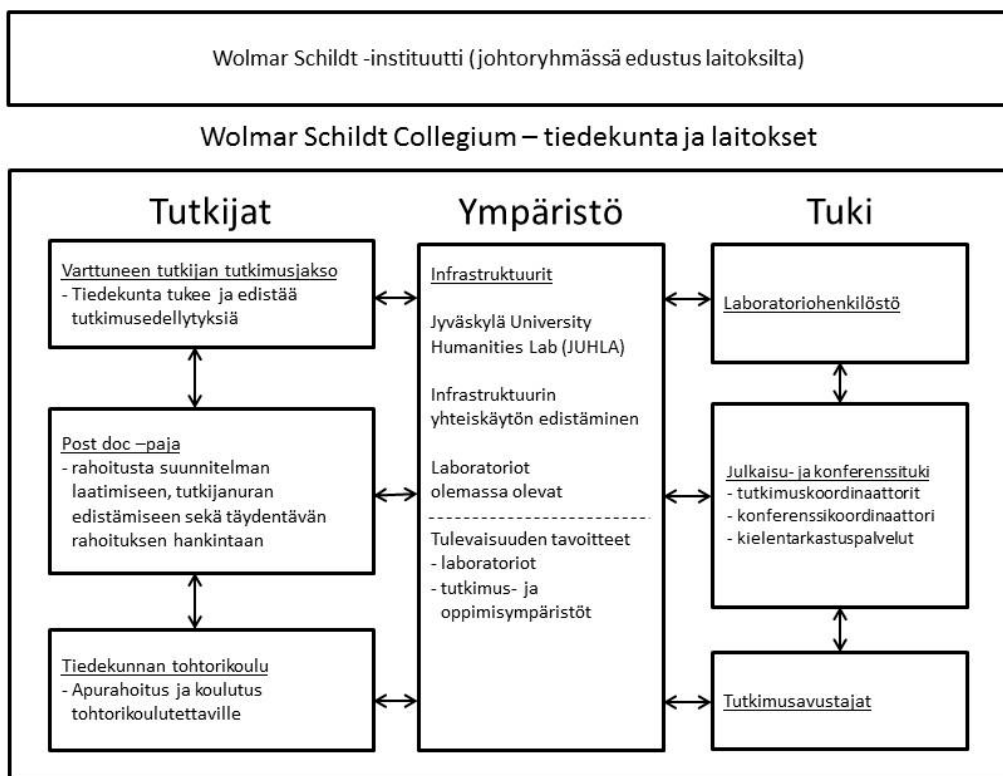
Henkilöstön tutkimustehtävien toteutumista ja työhyvinvointia arvioidaan kehityskeskusteluissa ja työsuunnitelmatyön kautta. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia osaamisensa kehittämiseen. Tiedekunnassa arvioidaan rekrytointiprosessien laatua, nopeutta ja etenemistä. WSI seuraa jatko-opintokoulutuksen ja -ohjauksen toteutumista ja kehittää käytänteitä yhteistyössä muiden jatko-opintoihin liittyvien toimijoiden kanssa. Tietolähteitä ovat yliopiston tutkijakoulun aineistot, Korpin vuosittainen jatko-opintokysely ja tiedekunnan laatimat muut kyselyt, tutkintorekisterit, julkaisurekisterit, johdon katselmus ja siihen sisältyvä koulutusbarometri sekä toistuvasti pidettävät laitospalaverit.

4. Tutkimusedellytykset

Osana Wolmar Schildt -instituutin yhteyteen kehitettävää humanistisen alan monitieteistä ja monialaista humanistisen alan Wolmar Schildt Collegium -tutkijakollegiumia (WSC) luodaan humanististen tieteiden tutkimuslaboratorio (Humanities Lab, JUHLA), joka tukee uusia tutkimuksellisia avauksia ja edistää tutkimusedellytyksiä. Palvelukeskuksen toiminta tukee tiedekunnassa tehtävän tutkimuksen suunnittelua, toteutusta, arviointia ja kehittämistä.

Wolmar Schildt Collegium (WSC) on tutkimusta koordinoiva, tutkijanuraa edistävä järjestelmä, joka kehittää tutkimusympäristöä ja -infrastruktuureja ennen muuta humanististen tieteiden tutkimuslaboratorion (Jyväskylän University Humanities Lab, JUHLA) kautta. Tavoitteena on vakiinnuttaa toiminta niin, että se tukee kokonaisvaltaisesti tiedekunnan huippututkimusta ja siihen perustuvaa koulutusta.

Kuvio. Humanistisen tiedekunnan Wolmar Schildt Collegium

Strategiakauden tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet:

Tutkimuksen infrastruktuuri

1. Infrastruktuuri tukee tutkimustoiminnan kehittämistä.
  - kehitetään tiedekunnalle yhteisiä tutkimusinfrastruktuureja Humanististen tieteiden tutkimuslaboratorion eli JUHLAn avulla.
  - varmistetaan laitosten perusinfrastruktuurin, tietokantojen, laadukkaiden laitteistojen ja ohjelmistojen saatavuus ja toimivuus sekä niiden yhteiskäyttö.
  - infrastruktuurien kehittämisessä jatketaan yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa (mm. Fin-Clarín).
  - tiedekunnassa haetaan aktiivisesti infrastruktuurirahoitusta.
2. Tiedekunta pyrkii omalta osaltaan varmistamaan toimitilojen kunnon ja riittävyyden.

Tukihenkilöstö

1. Tiedekunnan palvelukeskuksen toimintaa kehitetään.
  - selkeytetään tutkimus- ja hanketoiminnan prosesseihin liittyviä työnjakoja ja vastuita sekä palvelukeskuksen sisällä että laitoksiin päin.
  - huolehditaan laitosjohtajien ja hankejohtajien tarvitsemien tietojen ajantasaisuudesta.
  - panostetaan projektiosaamisen kasvattamiseen projektijohtajien tukena.
2. Huolehditaan tutkimuksen tukihenkilöstön riittävyydestä.
  - JUHLAan rekrytoidaan tukihenkilöstöä.

Arviointi ja kehittäminen:

Palvelukeskuksen tehtäväkenttää selkeytetään ja palvelukeskuksen henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia osaamisensa kehittämiseen. Kehityskeskusteluissa seurataan työtehtävien toteutumista ja työhyvinvointia. Tiedekunta arvioi tilapalveluiden ja yliopiston johdon kanssa tiedekunnan käytössä olevan infrastruktuurin ylläpitämistä ja kehittämistä. Tiedekunnassa seurataan investointisuunnitelman toteutumista.